

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 53/2026-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], narodeného [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], t. č. Ústav na výkon trestu odňatia slobody, Dlhé Lúky 1, Hrnčiarovce nad Parnou, zastúpeného JUDr. Ing. Lubomírom Havlíkom, advokátom, Záhradnícka 51, Bratislava-Ružinov, proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V sp. zn. 4T/67/2016 zo 6. októbra 2021, rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4To/98/2021 z 1. decembra 2022 a uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Tdo/8/2024 z 15. februára 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 30. apríla 2025 sa sťažovateľ domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených v čl. 17 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva garantovaného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom okresného súdu, rozsudkom krajského súdu a uznesením najvyššieho súdu označenými v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a krajskému súdu prikázať, aby ho bezodkladne prepustil z výkonu trestu odňatia slobody. Súčasne žiada priznať mu náhradu trov konania.

II.

Skutkové východiská

2. Na základe európskeho zatýkacieho rozkazu zo 6. júla 2009 bol sťažovateľ vydaný zo Španielska na územie Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) na účel dodania do výkonu trestu odňatia slobody uloženého mu rozsudkom Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 2T/109/05 z 11. novembra 2006 v spojení s uznesením krajského súdu sp. zn. 3To/4/07 z 2. októbra 2007. Vo vydávacom konaní

sťažovateľ uplatnil zásadu špeciality. Trest odňatia slobody, na ktorého výkon bol vydaný, sťažovateľ realizoval v období od 29. júla 2011 do 22. februára 2013. Sťažovateľovi bolo 26. januára 2012 vznesené obvinenie v inej trestnej veci, v ktorej bol (v poradí druhým, pozn.) rozsudkom krajského súdu s poukazom na § 276 ods. 1 a 4 Trestného zákona uznaný vinným z pokračovacieho zločinu skrátene dane a poistného na tam uvedenom skutkovom základe. Za to bol sťažovateľovi uložený súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 4 roky, na ktorého výkon bol zaradený do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia, ako aj trest zákazu činnosti špecifikovaný v zmienenom rozsudku. Krajský súd zároveň podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona zrušil výroky o trestoch uložených sťažovateľovi skoršími rozsudkami, ako aj všetky rozhodnutia na avizované výroky obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad. Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ dovolanie, ktoré bolo uznesením najvyššieho súdu s poukazom na § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté.

III.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ sa počas trestného stíhania vo veci, v ktorej mu bolo 26. januára 2012 vznesené obvinenie, odvolával na zásadu špeciality uplatnenú pri vydaní na výkon trestu odňatia slobody v skoršej veci. Jeho námietky neboli akceptované s odôvodnením, že sa po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody na území SR dobrovoľne zdržiaval po dobu viac ako 45 dní, čím udelil implicitný súhlas s trestným stíhaním v inej veci. Sťažovateľ tvrdí, že obvinenie v inej veci mu nemalo byť vznesené a nemalo sa ani viesť trestné konanie. Tvrdené porušenie zásady špeciality, ku ktorému došlo už v priebehu výkonu trestu odňatia slobody, nie je možné odôvodniť tým, že sťažovateľ sa po prepustení z výkonu trestu zdržiaval na území SR. Ani trvalý pobyt sťažovateľa na území SR, ktorým súdy argumentovali pri posudzovaní sťažovateľových námietok, nebol okrem tvrdení sťažovateľa preukázaný iným dôkazom.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na odmietnutie ústavnej sťažnosti podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.1. K rozsudku okresného súdu:

5. Ak ide o rozsudok okresného súdu, platí, že podľa princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám za podmienky, ak o ich ochrane nerozhoduje iný súd. Nie je preto v dispozícii ústavného súdu preskúmať rozsudok okresného súdu, keďže ho už preskúmal na základe odvolania

krajský súd, ktorý bol oprávnený a zároveň povinný poskytnúť ochranu právam sťažovateľa. Ústavný súd preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú (m. m. napr. II. ÚS 684/2025).

IV.2. K rozsudku krajského súdu:

6. Jednou zo zákonom predpísaných náležitostí ústavnej sťažnosti je aj podmienka pripojenia napadnutého rozhodnutia, ktorá vyplýva z § 123 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľ k ústavnej sťažnosti rozsudok krajského súdu nepripojil. Keďže ústavná sťažnosť v predloženej podobe neobsahuje náležitosti, ktoré na uplatnenie právomoci ústavného súdu ustanovujú ústava a zákon o ústavnom súde, ústavný súd ju v tomto rozsahu odmietol pre nesplnenie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde V okolnostiach veci neprichádzala do úvahy ani výzva na odstránenie tohto nedostatku návrhu postupom podľa § 56 ods. 3 zákona o ústavnom súde, pretože rozsudok krajského súdu už preskúmal na dovolanie najvyšší súd ako orgán verejnej moci vybavený právom a povinnosťou na zabezpečenie ochrany ústavných práv sťažovateľa. Vzhľadom na to by ústavná sťažnosť musela byť aj v prípade pripojenia rozsudku krajského súdu v avizovanej časti odmietnutá s poukazom na § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde ako neprípustná z dôvodu nerešpektovania už uvádzaného princípu kompetenčnej subsidiarity.

IV.3. K uzneseniu najvyššieho súdu:

7. Ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (m. m. napr. III. ÚS 299/2024).

8. Rozhodovacia prax ústavného súdu súčasne vychádza z predpokladu, že odôvodnenia rozhodnutí vydané v inštančnom postupe súdneho konania nemožno posudzovať izolovane, pretože tieto konania tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného konania (m. m. napr. III. ÚS 299/2024). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť (spojitosť) rozsudku okresného súdu a uznesenia najvyššieho súdu pristúpil ústavný súd k ich zhodnoteniu vo vzájomnej integrite a organickej celistvosti.

9. Pokiaľ ide o sťažovateľovu argumentáciu súvisiacu s uplatnením zásady špeciality vo vydávacom konaní, pre ústavný súd je podstatné predovšetkým obsahové poslanstvo § 31 ods. 2 písm. a) zákona č. 154/2010 Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o európskom zatýkacom rozkaze“), resp. § 12 ods. 2 písm. a) zákona č. 403/2004

Z. z. o európskom zatýkacom rozkaze a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (účinného do 31. augusta 2010, pozn.). Odtiaľ v rozsahu podstatnom pre súdenu vec vyplýva (*in fine*), že zásada špeciality sa neuplatní, ak sa osoba vydaná do SR po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody zdržiava na území SR viac ako 45 dní napriek tomu, že ho mohla opustiť. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nespochybňoval, že sa na území SR zdržiaval po dobu viac ako 45 dní po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody v inej veci, a neargumentoval ani tým, že územie SR nemohol v tomto čase opustiť. Preto je ústavne konformný záver najvyššieho súdu o tom, že výnimka zo zásady špeciality sa podľa uvádzaných predpisov o európskom zatýkacom rozkaze vzťahuje na postoj vyžiadanej osoby vo vzťahu k jej zotrvaní na území SR a takéto jej rozhodnutie je možné vnímať ako tiché udelenie súhlasu s trestným stíhaním. Ústavný súd len *obiter dictum* a bez úmyslu nahrádzať názor najvyššieho súdu dodáva, že predmetnému úsudku plne korešponduje aj vedecká literatúra (Kordík, M., Fillová, D., Hrvol, M. Európsky zatýkací rozkaz. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 178, resp. Klimek, L. Zákon o európskom zatýkacom rozkaze. Komentár. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019, s. 1026).

10. Navyše, podľa § 31 ods. 5 zákona o európskom zatýkacom rozkaze (*in fine*) ani zásada špeciality podľa § 31 ods. 1 tohto zákona nebráni slovenským orgánom robiť opatrenia, ktoré prerušujú plynutie premlčacej doby, ako aj neodkladné opatrenia na zabránenie zmarenia trestného konania. Takýmito opatreniami sú podľa vedeckej literatúry práve a najmä vznesenie obvinenia pre ďalší trestný čin spáchaný vydanou osobou pre trestný čin, ktorý nebol predmetom európskeho zatýkacieho rozkazu, na základe ktorého bola osoba vydaná do SR, a výsluch osoby k tomuto obvineniu (Kordík, M., Fillová, D., Hrvol, M. Európsky zatýkací rozkaz. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2011, s. 180, resp. Klimek, L. Zákon o európskom zatýkacom rozkaze. Komentár. Bratislava : Wolters Kluwer, 2019, s. 1032).

11. Napokon, pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku súvisiacu s nedostatočným skúmaním jeho trvalého pobytu, pre ústavný súd je primárne rozhodné, že táto okolnosť, ako to napokon jednoznačne vyplýva aj zo s. 5 ústavnej sťažnosti, nebola medzi sťažovateľom a súdmi sporná. Navyše, podľa s. 3 uznesenia najvyššieho súdu sťažovateľ v dovolaní namietal nedostatok skúmania „*miesta pobytu*“ s tým, že jeho tvrdenia o tejto okolnosti sa nemuseli zakladať na pravde a súdy ich mali preveriť. Zo s. 8 uznesenia najvyššieho súdu však rezultuje, že sťažovateľ svoju trvalú prítomnosť na území SR v mieste trvalého bydliska nielen opakovane deklaroval (v prípravnom konaní a aj v konaní pred súdom na hlavnom pojednávaní, pozn.), ale na tomto mieste aj reálne preberal písomnosti. Z uvádzaných dôvodov je posúdenie avizovanej časti argumentácie v ústavno-právnej rovine dostatočné. Ani zmienenej sťažnostnej námietke tak nie je možné priznať pozitívnu relevanciu.

12. Neuniklo pozornosti ústavného súdu, že sťažovateľ v rámci ústavnej sťažnosti v mnohom opakuje v podstate obsahovo identické námietky, aké uviedol v konaní pred všeobecnými súdmi. Ústavný súd však nie je ďalšou alternatívnou a ani mimoriadnou inštanciou, ktorá opakovane preskúma rovnaké alebo obdobné argumenty, ktoré sťažovateľ predkladal v skoršom procese. Len skutočnosť, že sa sťažovateľ so závermi najvyššieho súdu poskytnutými v reakcii na argumentáciu uvádzanú v dovolaní nestotožňuje a má na vec iný názor, nemôže sama osebe viesť k záveru o arbitrárnosti uznesenia najvyššieho súdu a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor najvyššieho súdu svojím vlastným (m. m. napr. III. ÚS 118/2024).

13. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, ak namietaným rozhodnutím orgánu štátu (v danom prípade uznesením najvyššieho súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok relevantnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov (m. m. napr. I. ÚS 286/2023). Ústavný súd je toho názoru, že so zreteľom na závery uvedené v tomto uznesení chýba ústavne relevantná súvislosť medzi uznesením najvyššieho súdu a dôvodmi formulovanými v ústavnej sťažnosti, z čoho rezultuje, že dôvodnosť zmienenej časti ústavnej sťažnosti nie je potrebné preskúmať po jej prijatí na ďalšie konanie. Neostalo preto ústavnému súdu nič iné, než ústavnú sťažnosť v rozsahu smerovanom proti uzneseniu najvyššieho súdu odmietnuť podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uvedenými v ústavnej sťažnosti a jeho návrhom na bezodkladné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2026

Robert Šorl
predseda senátu